

Regiondirektörens rapport till styrelsen 31 oktober 2017

Innehållsförteckning

Aktuella händelser	3
Joint Arctic Agenda	3
Regionen i lokala medier	3
Information kring verksamheten	4
Tre enheter samlade under avdelningen för regional utveckling	4
Dans för Parkinson.....	4
Brukar- och patientdriven innovation	4
Idéer tas tillvara inom bröstcancervården	5
Utbildning i Hälsoekonomi.....	5
Möte med läkarstudenter i Prag	6
Kunskapshöjande insatser om levnadsvanornas betydelse för hälsan	6

Bilaga Ledningsrapport september 2017

Aktuella händelser

Joint Arctic Agenda

Den 13-14 september deltog Region Norrbotten i den arktiska konferensen Joint Arctic Agenda kring de 5 nordligaste universiteten i Finland, Norge och Sverige. The Arctic five; Luleå Tekniska Universitet, Umeå Universitet, Tromsø Universitet, Uleåborg Universitetet och Lapplands Universitet kan bli ett starkt varumärke för de fem nordligaste universiteten i Arktis. Samarbetet syftar till att bygga innovation och forskning kring sex olika områden. Dessa är:

- Gruvnäring
- Förnybar energi och klimatutmaningar
- Välmående i Arktis
- Lärarträning
- Regional utveckling
- Samiska frågor

Regionen i lokala medier

Höstens början har varit ganska lugn ur ett medieperspektiv. Region Norrbotten har varit synlig men uppmärksamheten har gällt flera mindre händelser snarare än stora skeenden. Här är händelser i urval som synts i medierna:

- Den kommande sammanslagningen till en stor hälsocentralen i Boden, ”Supercentralen” i vissa medier.
- Vår anmälan till IVO angående en stafettläkare som under kort tid orsakat 18 avvikelser, bland annat hade ett barn med diabetes och högt blodsocker skickats hem med motivering att det höga blodsockret berodde på att barnet hade ätit mycket godis.
- Gällivare sjukhus fick bra placering i den så kallade AT-rankningen som uppmärksammats över hela landet.
- Folktandvården har varit pressad angående friskvårdsavtalen, både när det först sades att friskvårdsavtalen inte skulle förnyas på alla håll i länet och sedan när det beslutet drogs tillbaka.
- Norrlandstingens nya Youtube-serie vid namn Nästan allt om sex i Sverige.
- En satsning på en digital ungdomsmottagning med södra Norrbotten som upptagningsområde har fått mycket positiv uppmärksamhet både på lokal och nationell nivå (Aftonbladet).
- Som vanligt finns stort intresse för medierna när det gäller skadeläget efter olyckor och anmälningar och beslut från Inspektionen för vård och omsorg.

Information kring verksamheten

Tre enheter samlade under avdelningen för regional utveckling

Nu är tjänstemannaledningen för Region Norrbottens arbete med regional utveckling på plats. Den 1 september började Patrik Wallgren som samhällsplaneringschef och David Sundström som näringslivschef. Förutom näringslivs- och samhällsplaneringsfrågor finns kulturfrågorna också på avdelningen för regional utveckling sedan 1 januari.

Näringslivsenheten ansvarar för regionala innovationsfrågor, entreprenörskap, kompetensförsörjning samt företagsstöd. Enheten är ansvarig för ägarstyrning av Arctic Business Incubator, Invest in Norrbotten, ALMI Företagspartner Nord, BD Pop AB och Filmpool Nord.

Samhällsplaneringsenheten ansvarar för infrastruktur, bredband, internationell samarbete samt samhällsplanering. Enheten är också ansvarig för ägarstyrningen av Energikontor Norr, Norrbotten AB, IT-Norrbotten och Länstrafiken.

Dans för Parkinson

Kulturenheten har startat ett projekt i syfte att ta fram och förankra en arbetsmodell kring dans för personer med Parkinsons sjukdom och ett förslag på långsiktig lösning. Projektets mål är att genomföra en pilotgrupp med dans för personer med Parkinson i Norrbotten och deras närstående. Dansen ska ses som ett komplement till traditionell behandling. Genom projektet arbetar Region Norrbotten i linje med fastställd strategi för Kultur och hälsa och dess prioriterade åtgärder.

Projektet är förankrat hos det regionala Parkinsonförbundet som kommer att vara en viktig kanal för att marknadsföra dansen och rekrytera deltagare. Efter önskemål härifrån kommer projektet att genomföras i Luleå med start i början av 2018. 15 deltagare med närstående har möjlighet att delta i dansen som genomförs 1,5 timme per vecka i totalt tolv veckor.

En danspedagog från Norrbotten har genomgått en grundkurs i dans för Parkinson och är den som kommer att arbeta med dansgruppen. Även en ackompanjatör har knutits till arbetet. Det pågår också ett förankringsarbete med olika samarbetsparter i länet, till exempel olika hälso- och sjukvårdsverksamheter och kommuner.

Brukar- och patientdriven innovation

De allra flesta människor har förmågan och viljan att själva ansvara för sin egen hälsa. Av dessa är det cirka 5 procent som själv kommer på nya smarta sätt att förbättra sin hälsa eller sin sjukdomstid. Räknat utifrån 250 000 invånare i Norrbotten så skulle det kunna innebära över 10 000 nya idéer.

Vi ställer nu om från den traditionella synen på patienten som mottagare av hälso- och sjukvård till en ny syn där patienten har rollen som medskapare. Under 1 års tid har Region Norrbotten, med finansiering från Vinnova, arbetat med att utveckla befintlig struktur inom innovationsverksamheten och testa olika metoder och arbetsätt för att fånga, utveckla och sprida innovationer från patienter och närstående. Nästa gång du hör en patient eller närstående som har synpunkter på vår verksamhet, ställ då tre frågor:

1. Har du förslag på nya bättre lösningar?
2. Kan din idé göra nytta för fler?
3. Vill du utveckla din idé tillsammans med oss?

Om svaret är ja be dem kontakta Utvecklingsavdelningen på ideplats.se.

Idéer tas tillvara inom bröstcancervården

Patienter med cancersjukdom deltar i en ettårig satsning för att utveckla arbetssätt och metoder som ska fånga upp idéer från patienter och närstående. Den 25 oktober anordnar Region Norrbotten tillsammans med Bröstcancerföreningen i Norrbotten Idégala – Patienter och närstående som medskapare inom hälso- och sjukvården. På galan får vi träffa idéägare och ta del av idéer som kommit fram under satsningen. Vi får även höra röster från politiken och verksamheten om utvecklingen av cancervården i Norrbotten. Katarina Hultling, känd sport- och samhällsjournalist och ambassadör för CancerRehabfonden berättar om hur det är att drabbas av en livshotande sjukdom och hur man hanterar det. Idégalan är öppen för alla med ett intresse för utvecklingsfrågor inom hälso- och sjukvården i Norrbotten.

Utbildning i Hälsoekonomi

Två utbildningstillfällen i hälsoekonomi har genomförts under hösten. Det första utbildningstillfället omfattade en halv dag och riktade sig till forskare inom Region Norrbotten och Luleå Tekniska Universitet med intresse för hälsoekonomiska frågeställningar. Föreläsare var Lars Hagberg, docent i hälsoekonomi vid Örebro Universitet. Deltagarna fick en introduktion i hur man mäter livskvalitet, kostnader, hälsoutfall som är viktiga för patienten och hur dessa relaterar till varandra. Margareta Eriksson och Mats Eliasson från regionen bidrog med exempel från Björknässtudien, MONICA studierna och projektet REHSAM. Sexton personer deltog under dagen.

Den andra dagen omfattade en heldags utbildning och riktade sig till medarbetare i hälso- och sjukvård samt personal från LTU som i sitt arbete har behov av kunskaper i hälsoekonomi. Deltagarna fick ta del av vad som menas med kostnadseffektivitet, vilken av olika konkurrerade modeller som ger mesta patientnyttan i förhållande till insatta resurser. Deltagarna fick även en inblick i betalningsmodeller, ersättningssystem och om myndigheters beslutsfattande och strategier för prioriteringar. Exempel från olika hälsoekonomiska studier tydliggjorde hur hälsoekonomiska beräkningar kan vara ett stöd för ordnat införande och ordnad utmönstring. Utbildare under dagen var Katarina Steen Carlsson, Fil Dr i nationalekonomi, projektledare IHE Institu-

tet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi och Mats Eliasson. Omkring 70 personer från LTU och Region Norrbotten deltog vid utbildningen och representerade olika verksamhetsområden och professioner. För att fler ska kunna ta del av utbildningen har den filmats. Filmen kommer att vara tillgänglig på insidan efter att den redigerats.

Möte med läkarstudenter i Prag

Under helgen den 13-15 oktober träffade representanter från Region Norrbotten cirka 300 svenska läkarstudenter i Prag på den årliga SLFU-kongressen 2017 (Svenska läkarförbundet utland). Det som förenar dessa studenter är att de valt att studera till läkare i ett annat EU-land, de flesta i Polen och Tjeckien, men också svenska studenter från Estland, Litauen och Rumänien fanns på plats. Det finns i nuläget cirka 2 450 svenska studenter som läser läkarprogrammet i ett annat land än Sverige. Det fanns ett stort intresse bland dessa studenter att återvända till Sverige efter avslutade studier, och detta intresse omfattade även Norrbotten. En framgångsfaktor för att rekrytera bland studenterna är att kunna erbjuda dem en god introduktion i det svenska sjukvårdssystemet vid hemkomsten. De har en mycket gedigen teoretisk grund som läkare, men kan behöva lite mer praktisk erfarenhet och kunskaper i hur den svenska sjukvården fungerar i samband med att de påbörjar arbete i Sverige.

Kunskapshöjande insatser om levnadsvanornas betydelse för hälsan

Hälso- och sjukvårdspersonal är enligt lag skyldig att arbeta för att förebygga ohälsa samt informera patienter om de metoder som finns för att förebygga ohälsa. Som stöd finns Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder och den handläggningsöverenskommelse som Region Norrbotten utarbetat. Hälso- och sjukvårdspersonal kan göra stor skillnad genom att prata levnadsvanor med patienter och öka kunskap om dess betydelse för hälsa. Folkhälsocentrum har under våren arbetat med olika utbildningsinsatser för att öka medvetenheten om detta hos vårdpersonalen.

Internt har flera utbildningar arrangerats under våren; utbildning om levnadsvanor och sjukdomsförebyggande metoder för blivande hälsosamtalsutvecklare, ST-läkare och hjärtsjuksköterskor, utbildning i Motiverande samtal, utbildning om hälsosam mat och matvanor samt fysisk aktivitet. Utbildningarna vände sig till all vårdpersonal. Affischer om hälsosamma matvanor respektive fysisk aktivitet samt väntrumsmaterial har tryckts upp och distribuerats till hälsocentraler och mottagningar.

Intresset för levnadsvanor och dess betydelse för hälsan är stort även från externa intressenter. Förfrågningar om kostföreläsningar kommer regelbundet och under våren har dietist från Folkhälsocentrum varit inbjuden till Nocks ark, Galärens trygghetsboende Floras kulle samt till Försvarmakten i Boden. Folkhälsocentrum har också anlitats för utbildning om levnadsvanor och sjukdomsförebyggande metoder, specifikt fysisk aktivitet, i olika kurser

på LTU, bland annat distriktssköterskeutbildning, grundutbildning fysioterapi och masterutbildning hälsopromotion för vårdpersonal.